

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

Đề tài: *“Một số biện pháp nâng cao hiệu quả giáo dục kỹ năng sống cho trẻ 5-6 tuổi trong trường mầm non Thái Sơn”*

Tác giả: Ngô Thị Hạnh

Trình độ chuyên môn: Đại học Giáo dục mầm non

Chức vụ: Giáo viên

Nơi công tác: Trường mầm non Thái Sơn - Huyện An Lão

Ngày 10 tháng 01 năm 2024

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

I. Thông tin chung về sáng kiến

1. Tên sáng kiến: *"Một số biện pháp nâng cao hiệu quả giáo dục kỹ năng sống cho trẻ 5-6 tuổi trong trường mầm non Thái Sơn"*

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Phát triển TC-KNXH

3. Tác giả:

Họ và tên: **Ngô Thị Hạnh**

Ngày/tháng/năm sinh: **15/01/1974**

Chức vụ, đơn vị công tác: **Giáo viên, Trường Mầm non Thái Sơn**

Điện thoại DD: **0376460182**

4. Đơn vị áp dụng sáng kiến:

Tên đơn vị: **Trường Mầm non Thái Sơn**

Địa chỉ: **Xã Thái Sơn- huyện An Lão- Thành phố Hải Phòng**

Điện thoại: **0225 3697 426**

II. Mô tả giải pháp đã biết:

Trẻ em là niềm hạnh phúc của mỗi gia đình, là tương lai của dân tộc. Chính vì vậy, việc bảo vệ, chăm sóc giáo dục trẻ em là trách nhiệm của toàn xã hội. Trẻ em phải được sống và được dạy dỗ trong một xã hội tràn ngập tình thương với những điều tốt đẹp luôn hiện diện xung quanh. Ngoài ra, các bé phải được giáo dục về lòng yêu cuộc sống, yêu thiên nhiên, yêu con người. Từ những điều hết sức giản đơn ấy, sẽ dần giúp các em yêu thêm mảnh đất quê hương mà mình đang sống. Các em phải được dạy dỗ để có thể phân biệt tốt xấu, đúng sai. Giáo dục trẻ ngay từ khi còn nhỏ là vô cùng quan trọng trong sự nghiệp hình thành và phát triển nhân cách toàn diện cho trẻ sau này.

Hiện nay trong thời đại xã hội phát triển, đất nước đang hòa nhập, trẻ em thường xuyên phải chịu những tác động đan xen của những yếu tố tích cực và tiêu cực, luôn đặt trẻ em vào hoàn cảnh phải lựa chọn những giá trị, đương đầu với những khó khăn thách thức, những tác động tiêu cực. Nếu thiếu kỹ năng sống, các em sẽ rất dễ bị lôi kéo vào những hành vi tiêu cực, bạo lực, lối sống ích kỷ, thực dụng từ đó dễ bị phát triển lệch lạc về nhân cách. Chính vì vậy, việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ để trẻ nhận thức đúng và có hành vi ứng xử phù hợp ngay từ khi còn nhỏ là việc làm rất cần thiết.

Là giáo viên trực tiếp đứng lớp 5 tuổi tôi nhận thức được rằng ở lứa tuổi tôi đang giảng dạy lớp mẫu giáo 5-6 tuổi việc giáo dục kỹ năng sống là giúp trẻ nâng cao năng lực để tự lựa chọn những giải pháp khác nhau mà quyết định phải xuất phát từ trẻ, vì thế học phải hết sức gần gũi với cuộc sống, nội dung phải xuất phát từ chính nhu cầu và kinh nghiệm của trẻ, trẻ cần có điều kiện để cọ sát, các ý kiến khác nhau, trao đổi kinh nghiệm, tập tành, thực hành và áp dụng. Trẻ phải được thảo luận theo nhóm, theo cặp, phải được động não, sắm vai, tranh luận và phân tích tình huống, trẻ phải biết thích nghi, thể hiện cảm xúc, có

khả năng hòa nhập, tự giải quyết vấn đề một cách tự lập. Đó chính là tiền đề gieo mầm hạt giống nhằm hình thành kỹ năng sống cho trẻ. Song tôi thấy thực tế tại trường tôi thì việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ chưa được chú trọng nên trẻ lớp tôi hoàn toàn chưa có những kỹ năng cơ bản ấy. Là một giáo viên trực tiếp đứng lớp 5 tuổi tôi luôn trăn trở suy nghĩ làm thế nào để có một phương pháp truyền đạt đến trẻ những kỹ năng sống tốt nhất? Dạy dưới hình thức nào?

Trước khi đưa ra các giải pháp của mình tôi cũng đã tham khảo 1 số sáng kiến của các bạn đồng nghiệp trong cũng như ngoài trường. Tôi thấy đa số các sáng kiến đều có những ưu điểm và hạn chế như sau:

* **Ưu điểm:** Giáo viên không mất nhiều thời gian để thiết kế, lựa chọn các nội dung, sáng tạo các đồ dùng đồ chơi phục vụ cho hoạt động giáo dục kỹ năng sống để tích hợp vào dạy trẻ; Tận dụng được nguồn đồ dùng trực quan; giáo viên cũng đã khơi dậy lòng nhân ái trong trẻ, giúp trẻ có được những kỹ năng sống, kỹ năng giao tiếp ứng xử.

* **Hạn chế:** Giáo viên còn thiếu kỹ năng truyền thụ và hình thành cho trẻ những kỹ năng sống cần thiết; Chưa biết cách tạo điều kiện giáo dục trẻ ở mọi lúc, mọi nơi. Chưa tạo được nhiều cơ hội cho trẻ thực hành các hành vi lễ giáo nên việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ mới dừng lại ở cung cấp kiến thức.

Chính vì vậy tôi đã suy nghĩ và tìm tòi đưa ra ***“Một số biện pháp giáo dục kỹ năng sống cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi ở trường mầm non Thái Sơn”*** để thực hiện giáo dục trên trẻ của mình.

II. Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến

II.1. Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến

Biện pháp 1: Giáo dục kỹ năng sống thông qua tiết học

Giáo dục kỹ năng sống là phải giáo dục ở mọi lúc mọi nơi và cả trên tiết học. Lòng nội dung giáo dục kỹ năng sống vào các môn học nhằm hình thành cho trẻ những thói quen, hành vi có văn hóa. Trên tiết học giáo viên vừa cung cấp kiến thức vừa giáo dục trẻ những kỹ năng cần thiết trong đó giáo viên đóng vai trò là người hỗ trợ giúp trẻ phát huy khả năng, thế mạnh của mình từ đó phát triển những ứng xử tích cực và tự tin trong cuộc sống. Cụ thể:

* **Giờ học phát triển thể chất:** Cô dạy trẻ biết các kỹ năng vận động, biết siêng năng rèn luyện để cơ thể khỏe mạnh, trẻ biết xếp hàng chờ đến lượt, biết hợp tác với bạn khi tham gia các hoạt động, trò chơi, trong khi tập không chen lấn xô đẩy nhau, biết tự lấy, cất đồ dùng...

* **Giờ học khám phá khoa học, khám phá xã hội:** Trẻ được lĩnh hội những kiến thức về thế giới tự nhiên, xã hội từ đó hình thành những kỹ năng như: kỹ năng giao tiếp, kỹ năng ứng xử, kỹ năng bảo vệ bản thân.

Ví dụ: Thông qua giờ học tìm hiểu về các giác quan, cô giáo dục trẻ kỹ năng biết bảo vệ, chăm sóc các giác quan, biết giữ vệ sinh cá nhân sạch sẽ. Hay trong giờ học tìm hiểu về “ Gia đình bé” dạy trẻ kỹ năng giao tiếp thông qua

hoạt động trò chuyện, trao đổi, thảo luận, kể về gia đình: Trẻ biết chia sẻ thông tin về gia đình, kể về các thành viên trong gia đình, những việc mà trẻ thường làm ở nhà; những việc diễn ra hàng ngày trong gia đình bé, kể về những kỷ niệm đáng nhớ của gia đình bé... Qua hoạt động này kỹ năng giao tiếp của trẻ được phát triển, trẻ giao tiếp cởi mở với bạn, lắng nghe bạn nói và chờ đến lượt mình nói. Biết nói rõ ràng để bạn hiểu và chơi cùng bạn.

*** Đối với giờ học phát triển thẩm mỹ :** Với giờ học "Cắt dán thùng đựng rác" tôi lồng ghép dạy trẻ kỹ năng cầm chổi quét nhà, bỏ rác vào đúng nơi quy định. Hay trong giờ dạy hát " Khám tay" tôi tổ chức trẻ được cùng cố lại kỹ năng rửa tay bằng xà phòng từ đó giáo dục trẻ thói quen vệ sinh cá nhân sạch sẽ....

*** Đối với giờ học làm quen văn học:** Những tác phẩm văn học đã chứa đựng những nội dung giáo dục kỹ năng sống rất sâu sắc. Do đó tôi lựa chọn những bài thơ câu truyện, bài đồng dao, hò vè ...có nội dung phù hợp với từng chủ đề và kỹ năng cần giáo dục trẻ.

*** Đối với giờ học làm quen chữ cái:** dạy trẻ phát âm đúng, nói rõ ràng, biết sắp xếp đồ dùng học tập gọn gàng, ngăn nắp.

*** Với những giờ phát triển tình cảm- kỹ năng xã hội:** Ngay từ khi xây dựng kế hoạch trong mỗi chủ đề ngoài những giờ học phát triển tình cảm xúc cho trẻ tôi luôn chú trọng đến việc tổ chức các giờ học phát triển những kỹ năng sống nhằm đáp ứng mục tiêu giáo dục và đảm bảo nội dung Chương trình giáo dục mầm non.

Chính nhờ việc lựa chọn, lồng ghép nội dung giáo dục KNS cho trẻ vào từng hoạt động đã giúp trẻ phát huy khả năng, thể mạnh của mình từ đó phát triển những ứng xử tích cực và tự tin trong cuộc sống như biết thưa gửi, cảm ơn, xin lỗi, lễ phép, vâng lời, kính trên, nhường dưới, đoàn kết, giúp đỡ, chia sẻ với bạn bè ...

Biện pháp 2. Sử dụng các tình huống có vấn đề dạy kỹ năng sống, khuyến khích trẻ sử dụng vốn kinh nghiệm của mình để giải quyết vấn đề

Trong cuộc sống có vô vàn các tình huống xảy ra đòi hỏi con người phải giải quyết, ứng phó. Để hành động trở thành kỹ năng cần trải qua một quá trình. Giáo dục kỹ năng sống cho trẻ phải gắn với các việc làm, tình huống cụ thể: trẻ được quan sát người khác làm, trẻ được tự thực hiện để trải nghiệm. Khả năng vận dụng các kỹ năng sống một cách linh hoạt sẽ cho phép trẻ xử lý tốt các tình huống xảy ra với trẻ trong cuộc sống. Trong quá trình dạy trẻ tôi luôn tận dụng các tình huống để khuyến khích trẻ tự tìm cách giải quyết từ đó trẻ mạnh dạn, tự tin hơn rất nhiều.

Ví dụ: Khi trong lớp có một bạn bị sốt. Tôi sẽ tận dụng tình huống đó để hỏi trẻ cần làm gì? Làm như thế nào? Ai có thể giúp cô và bạn? Sau khi làm những việc đó nếu bạn không hạ sốt được thì chúng ta phải làm gì? Ai có thể giúp cô

cháu mình làm việc đó? Chúng ta sẽ liên lạc với họ bằng cách nào? Với những gợi ý đó và bằng vốn kinh nghiệm của bản thân trẻ đã có những câu trả lời, hành động để giải quyết vấn đề nhanh nhất và qua đó tôi đã giáo dục trẻ kỹ năng giải quyết vấn đề, nhận ra được những tình huống khẩn cấp, có kỹ năng xử lý những tình huống đơn giản trong cuộc sống, biết gọi người giúp đỡ khi gặp khó khăn và trong tình huống này trẻ lớp tôi đã đưa ra ý kiến sẽ gọi cho bố mẹ bạn, đưa bạn đến trạm y tế xã...cũng qua đó tôi đã khơi dậy ở trẻ tình cảm biết quan tâm, giúp đỡ bạn bè khiến cho tình bạn trở nên thắm thiết.

Bên cạnh những tình huống xảy ra trong lớp học thì con đường cho trẻ đi tham quan là một “con đường màu mỡ” về các tình huống thực tế xảy ra trong cuộc sống cần con người giải quyết. Đó là nơi trẻ được cọ xát với rất nhiều tình huống thực tế giúp trẻ bồi dưỡng kỹ năng xử lý tình huống rất hiệu quả.

Ví dụ: Khi đi thăm quan đền Trạng, đến sân có rất nhiều lá rụng, tôi tập tưng trẻ lại và nói. Hôm nay ở sân đền Trạng có rất nhiều lá cây rụng chúng mình có ý tưởng gì để cho sân đền sạch sẽ hơn để giúp ông bảo vệ đền. Trẻ sẽ trao đổi và cùng đưa ra ý kiến sẽ nhặt lá, quét sân và nhặt rác bỏ vào thùng đựng quy định. Sau đó trẻ cùng nhau thực hiện công việc đến khi xong việc thì cùng nhau tập trung để về lớp.

Hay trong một lần cho trẻ đi tham quan trường Tiểu học, có một tình huống xảy ra là có nhiều người dân khi thấy các con đi đến trường Tiểu học thì rất thích thú, có người đã lại gần và nắm tay trẻ hỏi truyện mặc dù không quen biết. Tôi dùng tình huống đó tôi hỏi các trẻ khác có quen với bác đó không? Nếu không phải là người quen thì chúng mình phải làm gì? Sau đó tôi thấy một trẻ lớp tôi đã chạy lại chỗ bạn và kéo bạn trở lại lớp rồi dặn bạn là “Bạn không được đi theo người lạ đâu”.

Như vậy, qua việc trẻ tự xử lý các tình huống, tôi thấy trẻ lớp tôi đã “trưởng thành” hơn hẳn. Trẻ độc lập, chủ động giải quyết các tình huống có vấn đề và hơn hết là biết giải quyết cùng nhau, biết bàn luận, mạnh dạn đưa ra ý kiến của mình, lắng nghe ý kiến của bạn và lựa chọn giải pháp phù hợp. Biết bảo vệ an toàn cho bản thân mình.

Biện pháp 3: Giáo dục kỹ năng sống thông qua các trò chơi

Các bậc cha mẹ thường đề cao tầm quan trọng của việc học tập đối với sự khôn lớn của trẻ. Với trẻ em, học tập có ý nghĩa to lớn trong việc trang bị những kiến thức và hiểu biết căn bản. Nhưng bên cạnh hoạt động học tập, hoạt động vui chơi cũng đóng một vai trò không nhỏ trong sự phát triển nhân cách và kỹ năng sống của trẻ em. Với trẻ mẫu giáo thì “*Học bằng chơi – chơi mà học*”. Nghĩa là trong vui chơi xây dựng những nhận thức, ý thức cho trẻ đồng thời qua đó tập dần cho trẻ những thói quen, những kỹ năng, kỹ xảo cần thiết cho hoạt động học tập sau này. Đối với hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho trẻ thì việc trang bị kiến thức để trẻ hiểu và hình thành các kỹ năng sinh tồn, điều cơ bản quan trọng

nhất chính giúp bé hiểu về thế giới xung quanh là việc làm rất quan trọng. Những điều cơ bản mà bé cần biết chính là: Nhận ra những món vật cần thiết, tự chăm sóc bản thân, những biết dấu hiệu an toàn. Tuy nhiên, để trẻ nhớ được hết những điều đó thì hoàn toàn không dễ dàng gì. Vì thế, giải pháp tốt nhất để rèn luyện kỹ năng sống cho trẻ là thông qua các trò chơi. Trong quá trình dạy trẻ tôi đã tìm tòi, sưu tầm trên mạng internet, sáng tạo ra một số trò chơi để sử dụng giáo dục kỹ năng sống cho trẻ ở lớp mình.

- Trò chơi nhận thức – tình huống: Việc tìm hiểu về thế giới xung quanh giúp trẻ tìm tòi, rút ra được cho mình những kinh nghiệm và bài học cần thiết. Thông qua những tình huống hàng ngày để kích thích trí tò mò và hứng thú học hỏi, trau dồi kiến thức ở bé.

Ví dụ: Trò chơi đoán tên đồ vật: Đây là một trong những trò chơi giúp bé phát triển nhận thức một cách toàn diện, chú ý vào các chi tiết nhỏ. Giáo viên chỉ cần lấy bất kỳ món đồ vật nào trong lớp hay bức tranh vẽ đồ vật, phong cảnh, con người sau đó đưa ra thử thách cho bé nhắm mắt để miêu tả lại những gì mà chúng nhớ để miêu tả về chúng và cho bạn đoán tên đồ vật, bức tranh.

- Trò chơi tìm đường: Đây là một trong những trò chơi giúp trẻ phát triển kỹ năng xác định vị trí. Tôi chuẩn bị 1 bản đồ, cho trẻ quan sát và chỉ cho bé dấu hiệu nhận biết những lối rẽ, sau đó để bé miêu tả lại. Khi chơi tôi nói địa điểm cần tìm trẻ sẽ miêu tả đường đi đến địa điểm đó. Nếu trẻ miêu tả đúng sẽ được tặng sao, nếu sai sẽ phải nhỷ lò cò...Trò chơi này có thể tổ chức cho cá nhân hoặc theo nhóm nhỏ.

- Trò chơi “Bò chui qua ống dài”, trò chơi này không chỉ phát triển ở trẻ tố chất vận động mà còn dạy kỹ năng không sợ bóng tối. Trẻ nhỏ thường rất sợ bóng tối, chúng sẽ căng thẳng, khóc thét và hoảng loạn vì không biết phải làm gì. Chính vì vậy trò chơi này sẽ giúp xua tan cảm giác sợ hãi và có kỹ năng ứng xử phù hợp. Tôi chuẩn bị một chiếc ống dài, hai đầu có cửa là tấm vải tối màu, trẻ sẽ bò chui qua ống dài đó một cách khéo léo. Sau khi chơi trò chơi này tôi thấy trẻ lớp tôi đã không còn sợ bóng tối từ đó phát huy ở trẻ sự tự tin, mạnh dạn và lòng dũng cảm.

- Trò chơi trốn tìm: Hầu như mọi đứa trẻ đều thích trò chơi trốn tìm này. Qua trò chơi này, bé có thể rèn luyện cho mình kỹ năng sống tự bảo vệ bản thân an toàn, tìm nơi trú ẩn khi gặp nguy hiểm. Đồng thời, thông qua trò chơi tôi cũng có thể dựng thêm những tình huống gay cấn về dấu hiệu của người xấu để trẻ ghi nhớ và đề phòng.

- Trò chơi vận động: Thông qua những trò chơi vận động như nhảy dây, trồng cây, đua thuyền trên cạn, kéo co, những trò chơi dân gian... vừa phát triển khả năng vận động, rèn luyện sức khỏe, vừa có thể phát triển tư duy sáng tạo một cách tốt nhất đồng thời là cơ hội để giáo dục trẻ kỹ năng hợp tác với bạn. Ví dụ như trò chơi “*Khiêu vũ cùng bóng*”: Tôi chia lớp thành nhiều đội chơi. Mỗi đội

có 2 trẻ. Trẻ trong đội phải dùng chân giữ bóng và 2 tay đan vào nhau khi có tiếng nhạc thì hai bạn phải khiêu vũ theo tiếng nhạc, nhạc nhanh thì khiêu vũ nhanh, nhạc chậm thì khiêu vũ chậm, nhạc dừng thì phải dừng. Khi nhạc dừng đội nào vẫn giữ được bóng thì đội đó thắng cuộc. Trò chơi này trẻ lớp tôi chơi rất hứng thú

Như vậy, có thể nói vui chơi là một hoạt động sống không thể thiếu đối với trẻ em. Thông qua trò chơi đưa trẻ tự rèn luyện những đức tính và kỹ năng sống một cách tự nhiên và đầy hứng thú. Nhờ vậy hiệu quả giáo dục sẽ cao hơn so với những phương thức giáo dục khác.

Biện pháp 4: Giáo dục kỹ năng sống cho trẻ ở mọi lúc, mọi nơi

Việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ không phải một sớm một chiều mà phải có quá trình, thời gian để hình thành và rèn luyện. Đó là sự lặp một thao tác, một hành vi nào đó dần sẽ trở thành kỹ năng đối với trẻ, từ đó trẻ sẽ chủ động vận dụng các kỹ năng cần thiết vào từng tình huống cụ thể trong cuộc sống. Hàng ngày, chúng ta có thể thông qua nhiều hình thức, các phương pháp dạy kỹ năng sống cho trẻ mầm non khác nhau ở mọi lúc mọi nơi như:

Thông qua hoạt động vui chơi: vui chơi là hoạt động tạo cho trẻ nhiều hứng thú và cũng cho trẻ cơ hội được vận dụng nhiều kiến thức kỹ năng khác nhau vào giải quyết nhiệm vụ chơi. Tôi hướng dẫn trẻ tự chọn nhóm với nhau để chơi, tự thỏa thuận các vai chơi trong nhóm để biết được trong nhóm chơi nhiệm vụ của mình là làm gì. Trẻ được thử nghiệm nhiều vai trò khác nhau qua các vai chơi, được phát huy trí tưởng tượng, sáng tạo, học hỏi và hợp tác với các bạn cùng chơi... *ví dụ trong trò chơi gia đình trẻ phải điều hoà các mối quan hệ với 2 vai trò khác nhau: mối quan hệ với bạn cùng chơi (quan hệ thật) và quan hệ với các nhân vật trong trò chơi (quan hệ giả). Để trò chơi phát triển mỗi đứa trẻ đều phải cùng cố gắng hoàn thành tốt vai trò của mình đồng thời phải biết chia sẻ, hợp tác với các bạn khác.*

Thông qua sinh hoạt hàng ngày: sinh hoạt hàng ngày của trẻ đa phần là những hoạt động lặp đi lặp lại vì vậy trẻ được rèn luyện nhiều và thực hiện các công việc đó một cách dễ dàng vì đã thành nếp sinh hoạt. Ngoài ra, trong sinh hoạt trẻ cũng gặp phải những vấn đề mới nảy sinh – đó chính là cơ hội quý để hình thành những kỹ năng sống mới.

Ví dụ: Trong giờ đón trả trẻ: Tôi cùng các giáo viên trong lớp trò chuyện với trẻ, giáo dục trẻ kỹ năng giao tiếp, kỹ năng tự cất giày dép, ba lô đúng nơi quy định ngoài ra tôi còn dạy trẻ biết chào hỏi, biết nói lời xin lỗi, biết nói cảm ơn, không nói leo khi người khác nói, không tự tiện lấy đồ và sử dụng đồ của người khác...

Trong giờ thể dục sáng: Tôi hướng dẫn trẻ cách đứng thẳng hàng, bạn sau nhường bạn trước, có tính chủ động biết vị trí của mình trong.

Trong giờ hoạt động ngoài trời: Khi cho trẻ quan sát vườn rau, vườn hoa, cây xanh trong vườn trường tôi giáo dục trẻ kỹ năng chăm sóc cây như: tưới cây, nhổ cỏ, bắt sâu, kỹ năng bảo vệ không ngắt cây, bẻ cành, hái hoa...hay như trong chủ đề “Giao thông” trong giờ hoạt động ngoài trời tôi cho trẻ tham gia vào khu vui chơi giao thông làm các bác tài xế lái xe qua ngã tư đường phố, làm người đi bộ tham gia giao thông..., sau khi chơi tôi cho trẻ nhận xét ai đã đi đúng luật, ai đi sai luật giao thông...qua hoạt động này tôi đã dạy cho trẻ kỹ năng tham gia giao thông, giúp trẻ có kỹ năng nhận biết hành vi đúng- sai khi tham gia giao thông từ đó trẻ sẽ vận dụng những kỹ năng đó vào cuộc sống và biết nhắc nhở người thân của mình thực hiện đúng luật giao thông.

Trong giờ ăn: đây là khoảng thời gian tôi tận dụng để hình thành nhiều kỹ năng sống cho trẻ như: làm việc nhóm khi tham gia trực nhật, kỹ năng tự phục vụ: kỹ năng rửa tay bằng xà phòng, kỹ năng rửa mặt, kỹ năng tự cầm thìa xúc cơm, không làm rơi vãi thức ăn..., hành vi văn minh khi ăn uống: biết mời cô, mời bạn khi ăn, không nói chuyện, không nô đùa trong khi ăn...

Thông qua xem phim, nghe kể chuyện: nội dung các bộ phim, câu chuyện phù hợp sẽ là gợi ý cho trẻ về cách cư xử đúng, cách giải quyết vấn đề hiệu quả.

Thông qua hoạt động sáng tạo: Với trò chơi đóng vai, trẻ “nhập vai” và giải quyết tình huống giả định, giúp trẻ tập các kỹ năng sống một cách nhẹ nhàng, thú vị. Ví dụ: đi siêu thị mà bị lạc thì trẻ làm gì?, làm hỏng đồ chơi của bạn trẻ sẽ làm thế nào?...hay sau khi tìm hiểu, khám phá về các loại hạt tôi khuyến khích trẻ tạo hình những bức tranh từ hạt hạt.

Thông qua hoạt động lao động: tôi dạy trẻ giúp đỡ cô lau dọn, sắp xếp đồ dùng đồ chơi ngăn nắp gọn gàng, vệ sinh lớp học sạch sẽ...

Thông qua các hoạt động lễ hội: Một trong những kỹ năng đầu tiên mà giáo viên cần chú tâm là phát triển sự mạnh dạn, tự tin, hợp tác với bạn khi tham gia biểu diễn văn nghệ và chơi các trò chơi trong các ngày lễ hội. Trong năm học vừa qua lớp tôi được đánh giá cao về chất lượng của các tiết mục văn nghệ hay tinh thần hợp tác đồng đội khi tham gia vào các ngày lễ hội như: Ngày hội đến trường của bé, Tết Trung thu, Ngày hội Chiến sĩ tí hon,

Như vậy, việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ ngay từ khi còn nhỏ là việc làm cần thiết và có ý nghĩa thiết thực. Mỗi trẻ có những yếu tố cá nhân khác nhau và sự ảnh hưởng của các quan hệ xã hội cũng như hoàn cảnh sống, môi trường trải nghiệm khác nhau nên nhà giáo dục cần có những hình thức, biện pháp linh hoạt, hợp lý và tận dụng các điều kiện để tạo ra nhiều cơ hội cho trẻ được tự trải nghiệm. Với kỹ năng sống phong phú trẻ sẽ biết cách khai thác kiến thức từ cuộc sống xung quanh, tạo lập các mối quan hệ với tự nhiên và con người để sống an toàn, hòa bình và phát triển. Bên cạnh đó bản thân tôi luôn phải gương mẫu trong việc hoàn thiện các kỹ năng sống, chuẩn mực trong giao tiếp với trẻ và mọi người xung quanh, luôn hết lòng yêu thương, tôn trọng và đối xử công bằng với trẻ tạo

cho trẻ cảm giác an toàn khi ở trường đồng thời tạo mọi điều kiện để trẻ được phát huy hết khả năng, sở thích của bản thân. Có như vậy trường mầm non mới thực sự trở thành “Trường học thân thiện- Học sinh tích cực” để “Mỗi ngày đến trường của trẻ đều là một ngày vui”

Biện pháp 5: Tuyên truyền, phối kết hợp với phụ huynh trong việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ

Để việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ đem lại hiệu quả cao, công tác phối hợp với phụ huynh đóng vai trò hết sức quan trọng. Tôi thường trao đổi với phụ huynh trong các giờ đón, trả trẻ để dễ dàng nắm bắt tình hình của trẻ, hiểu được tính cách, hoàn cảnh sống của từng trẻ từ đó thống nhất cách giáo dục trẻ, kết hợp giáo dục gia đình - nhà trường, tránh trường hợp “Trống đánh xuôi, kèn thổi ngược”

Qua những lúc đón, trả trẻ hay những buổi họp phụ huynh tôi đều trao đổi với phụ huynh về tầm quan trọng của việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ. Thống nhất đưa ra các nội dung, hình thức giáo dục kỹ năng sống cho trẻ, tư vấn giúp phụ huynh tận dụng các tình huống diễn ra hàng ngày trong gia đình trẻ để giáo dục kỹ năng sống cho trẻ.

Ví dụ: Ở trường cô dạy trẻ khi có khách đến lớp trẻ phải chào, khi ăn cơm phải biết mời, biết cảm ơn khi được người khác giúp đỡ, biết xin lỗi khi mắc sai lầm...thì khi về nhà bố mẹ cũng phải rèn cho con những kiến thức cơ bản đó. Ngoài ra thông qua bảng tin tuyên truyền của lớp, qua sổ theo dõi sức khỏe của trẻ, thông qua nhóm Zalo của lớp tôi thường xuyên thông tin đến phụ huynh về tình hình của trẻ ở lớp, gửi các bài học, video, các chương trình giáo dục để hướng dẫn phụ huynh ôn luyện kiến thức, kỹ năng, lựa chọn các chương trình truyền hình bổ ích cho con trẻ.

Qua một thời gian áp dụng tôi thấy phụ huynh lớp mình đã giành nhiều thời gian để quan tâm lắng nghe để hiểu trẻ, kiên trì, không nên nôn nóng trong việc rèn các kỹ năng cho trẻ khi ở nhà; tự nguyện tham gia vào các hoạt động giáo dục của lớp, trường, tham gia các buổi hội thảo về giáo dục kỹ năng sống. Việc kết hợp giáo dục gia đình - nhà trường ngày một tốt hơn.

III.2. Tính mới, tính sáng tạo:

1. Tính mới

Có thể thấy đây là đề tài được nhiều người quan tâm nên đã có nhiều đồng nghiệp nghiên cứu về lĩnh vực này sau mỗi đề tài đề cập đến những khía cạnh khác nhau giáo dục kỹ năng sống cho trẻ thông qua nhiều hình thức khác nhau việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ là quan trọng giúp trẻ làm chủ suy nghĩ cảm xúc và hành động của mình những điều quan trọng hơn nữa. Việc trẻ vận dụng những kỹ năng đó như thế nào trong cuộc sống. Việc áp dụng một cách linh hoạt và kỹ năng sống cần thiết vào cuộc sống sẽ giúp cho trẻ có những nền tảng vững chắc trong việc tạo dựng tư thế chủ động sáng tạo của một đứa trẻ năng động đó

cũng là cách giúp trẻ vượt qua những áp lực về tâm lý về công việc học tập cũng như các mối quan hệ phức tạp khác trong cuộc sống.

2. Tính sáng tạo

Việc tích hợp lồng ghép nội dung giáo dục kỹ năng sống trong hoạt động học và tận dụng giáo dục trẻ ở mọi lúc mọi nơi đồng thời sáng tạo các trò chơi mới lạ, hấp dẫn đã đem lại hiệu quả giáo dục trẻ giúp trẻ tự tin trong cuộc sống có những ứng phó phù hợp với hoàn cảnh thực tế đồng thời gắn kết trẻ với gia đình, bạn bè và xã hội.

Việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ là một giờ hoạt động vô cùng quan trọng đối với trẻ. Vì thế giáo viên cần xác định đây là nhiệm vụ quan trọng phải khắc phục mọi khó khăn để có những phương pháp, hình thức giáo dục cho trẻ hàng ngày. Qua việc thực hiện áp dụng biện pháp mới tôi thấy trẻ lớp tôi ngoan ngoãn, tự tin hơn trong cuộc sống, có kỹ năng tự phục vụ bản thân không phụ thuộc vào người lớn, có kỹ năng hợp tác với bạn bè, kỹ năng giao tiếp tốt, có kỹ năng xử lý được các tình huống xảy ra trong cuộc sống hàng ngày; thích tò mò, khám phá thế giới xung quanh, sáng tạo hơn trong các hoạt động, biết giữ an toàn cá nhân thay vào sự nhút nhát, rụt rè, nhõng nhẽo của trẻ ở những năm học trước.

III.3. Phạm vi ảnh hưởng, khả năng áp dụng của sáng kiến:

1. Phạm vi ảnh hưởng:

Qua một thời gian thực hiện giải pháp trên với lớp tôi trẻ có sự chuyển biến rõ nét về sự hình thành kỹ năng sống và kỹ năng tự phục vụ, giao tiếp với mọi người. Biết một số kỹ năng tự phục vụ như: rửa tay trước khi ăn và sau khi đi vệ sinh, biết buộc tóc, biết cất đồ dùng đúng nơi quy định, cởi và gấp quần áo...mang lại cho trẻ những trải nghiệm để trẻ hào hứng và tích cực hơn trong hoạt động, như câu nói “một đứa trẻ được dạy bảo tốt sẽ trở thành người tốt”

2. Khả năng áp dụng và nhân rộng:

Giải pháp mà tôi đưa ra có thể áp dụng cho các lớp trẻ 5- 6 tuổi trong trường mầm non Thái Sơn và các trường mầm non khác trong toàn huyện và thành phố vì nó có tính khả thi, phù hợp với thực tế.

* Kết quả đạt được sau khi áp dụng các giải pháp:

STT	Tên các kỹ năng	Chưa thực hiện		Đã thực hiện	
		Số trẻ	Tỷ lệ	Số trẻ	Tỷ lệ
1	- Tính tự tin	24/38	63 %	36/38	94%
2	- Kỹ năng giao tiếp	23/38	61%	36/38	94%
3	- Kỹ năng hợp tác	26/38	68%	37/38	97 %
4	- Kỹ năng xử lý tình huống	22/38	58%	32/38	84%
5	- Sự tò mò và khả năng sáng tạo	21/38	55 %	35/38	92%

STT	Tên các kỹ năng	Chưa thực hiện		Đã thực hiện	
		Số trẻ	Tỷ lệ	Số trẻ	Tỷ lệ
6	- Kỹ năng giữ an toàn cá nhân	20/38	53%	31/38	81%
7	- Kỹ năng tự phục vụ	26/38	69%	38/38	100%

III. 4. Hiệu quả, lợi ích thu được từ sáng kiến:

* Hiệu quả kinh tế:

- Giúp giáo viên mầm non thực hiện tốt nội dung giáo dục kỹ năng sống cho trẻ ở trường mầm non mà không tốn kém về kinh phí.
- Giúp các giáo viên và bậc phụ huynh có thêm một kho tư liệu tham khảo để phục vụ cho công tác chăm sóc cũng như giáo dục trẻ mầm non.

* Hiệu quả về mặt xã hội:

- Giáo viên nắm chắc được nội dung, phương pháp tổ chức, hiểu được sự cần thiết và có nhiều kinh nghiệm trong việc sưu tầm các trò chơi, lựa chọn sáng tạo các hoạt động để giáo dục kỹ năng sống cho trẻ có hiệu quả cao.

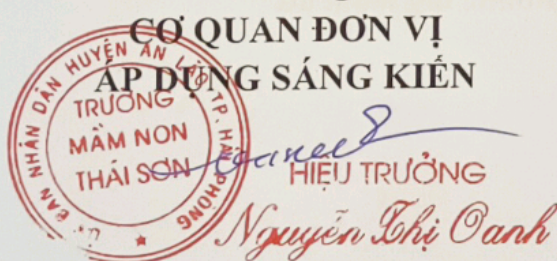
- Trẻ có ý thức về bản thân, có khả năng nhận biết và thể hiện tình cảm với mọi người, sự vật, hiện tượng xung quanh, có một số phẩm chất: Mạnh dạn, tự tin, tự lực, có một số kỹ năng sống: Tôn trọng, hợp tác, thân thiện, quan tâm, chia sẻ. Thực hiện một số quy tắc, quy định trong sinh hoạt ở gia đình, trường, lớp, cộng đồng gần gũi, từ đó hình thành nên một nhân cách tốt từ bé cho trẻ.

- Giúp phụ huynh hiểu được trẻ hơn, biết lắng nghe và giành nhiều thời gian chơi với trẻ để có phương pháp rèn và giáo dục các kỹ năng sống cho trẻ khi ở nhà, giúp trẻ tự tin, kỹ năng ứng phó với mọi hoàn cảnh và giao tiếp xã hội tốt hơn. Phối kết hợp với nhà trường và giáo viên trong công tác giáo dục kỹ năng sống cho trẻ.

* **Giá trị làm lợi khác:** Góp phần làm thay đổi nhận thức của phụ huynh học sinh, thay đổi về tác phong và tinh thần trách nhiệm của đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên của trường, là động lực mạnh mẽ để các cấp ủy đảng chính quyền địa phương quan tâm đối với sự nghiệp giáo dục của xã Thái Sơn.

Trên đây là một số giải pháp nâng cao hiệu quả giáo dục kỹ năng sống cho trẻ 5-6 tuổi trong trường mầm non Thái Sơn. Kính mong sự quan tâm chia sẻ, góp ý kiến xây dựng của các đồng chí; đồng nghiệp để sáng kiến của tôi được hoàn thiện hơn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn!

TÁC GIẢ SÁNG KIẾN

Hanh

Ngô Thị Hạnh